

METSÄSTYSYHDISTYS TARVAS R.Y

50-VUOTISHISTORIIKKI AJALTA 1929 - 1979.

Metsästys on maassamme ollut laajamittaista kautta aikojen. Sen merkitys on kuitenkin paikkakunnalla vuosien kuluessa muuttunut. Ennen se oli ravinnon hankkimisen kannalta välttämätöntä, kuitenkin se oli jo tämän vuosisadan alkupuolella muuttunut jo lähes täysin harrastukseksi. Ainoastaan oravaa metsästettiin jonkin verran ammattimaisesti, koska oravan nahka oli arvokas, parhaimmillaan se oli ensimmäisen maailmansodan jälkeisinä vuosina, tällöin sen hinta vastasi miehen päiväpalkkaa.

Kuluvan vuosisadan alkupuolella pikkuriistaa oli runsaasti, mutta hirvikanta oli vähäinen. Vieraspaiikkakuntalaiset, lähinnä turkulaiset, alkoivat kiinnostua paikkakunnan hyvistä riistamaista. Turusta tuli "herrasmiesmetsästäjiä" lääkäreitä, tuomareita ja liikemiehiä, jotka eivät kunnioittaneet maanomistajia ja suhtautuivat ylimielisesti ja väheksyen paikallisiin metsästäjiin.

Metsästyskuri oli olematonta ja salametsästys erittäin laajamittaista. Ryöstö- metsästyksestä johtuen riistakannat alkoivat uhkaavasti vähentyä ja tilanteen takia oltiin huolestuneita. Tilanteen korjaamiseksi alettiin suunnitella metsästyseuran perustamista paikkakunnalle, jotta kuri ja järjestys palautuisi metsästykseseen. Hankkeen innokkaina puuhamiehinä toimivat Paavo Maunula Tarvasjoelta ja Vilho Tilkanen Karinaisista.

METSÄSTYSYHDISTYKSEN PERUSTAMINEN

Perustava kokous pidettiin Tarvasjoen Nuorisoseuran talolla marraskuun 4 p:nä 1928. Läsnä olivat Vilho Tilkanen ja Kustaa Virtanen (nyk. Värri) Karinaisista, Paavo Maunula, Vihtori Rasila, A. Rauhala, A. Anttila ja V. Lehtinen Tarvasjoelta sekä K. Aro ja T. Haapala Paimiosta. Kokouksen puheenjohtajana toimi Paavo Maunula ja sihteerinä T. Haapala.

Yksimielisesti päätettiin metsästäjäyhdistys perustaa. Viralliseksi nimeksi tuli METSÄSTYSHOITUYHDISTYS TARVAS, toimialueena Tarvasjoen, Karinaisten ja Paimion kunnat. Suomen metsästäjäliitolta saadut mallisäännöt hyväksyttiin muutoksitta ja säännöille päätettiin hakea maaherran vahvistus.

Perustavassa kokouksessa päätettiin välittömästi kieltää luvaton metsästys aikaisemmin, ennen perustavaa kokousta vuokratuilla mailla. Metsästyskielto julkaistiin turkulaisissa suomenkielisissä sanomalehdissä.

HALLINTO

Tarvaksen ensimmäinen vuosikokous pidettiin 20.01.1929 nuorisoseuran talolla. Ensimmäiseen johtokuntaan valittiin Paavo Maunula, Arvo Metsola, Vihtori Rasila, Otto Vesamo ja Jussi Virola, kaikki Tarvasjoelta. Kokouksessa hyväksyttiin

30 jäsentä, edellytyksenä jäseniksi pääsyllä oli asuinpaikka yhdistyksen toimialueella.

Johtokunnan järjestäytymiskokouksessa valittiin ensimmäiseksi puheenjohtajaksi Paavo Maunula, sihteeriksi Jussi Virola ja rahastonhoitajaksi Vihtori Rasila. Paavo Maunula toimi ansiotuneena puheenjohtajana yhtäjaksoisesti 42 vuotta, v. 1971 asti, jolloin hän ikänsä takia pyysi eron johtokunnasta. Tunnustuksena ansiokkaasta toiminnasta Paavo Maunula nimettiin v. 1971 Tarvaksen ensimmäiseksi kunniajäseneksi.

Toiseksi puheenjohtajaksi tuli Hannu Jaarinen v. 1971 ja kolmas järjestyksessä on Risto Järvinen, joka valittiin tänä vuonna.

Tarvaksen sihteerinä ovat järjestyksessä toimineet Jussi Virola, Vihtori Rasila, Erkki Koskinen, Lauri Heitto, Leo Aarnio, Urpo Numminen ja nykyinen sihteeri on Matti Mäkinen. Rahastenhoidosta ovat vastanneet sihteerit v. 1965 asti, jolloin pankinjohtaja Matti Laakeonen aloitti rahastenhoidon, jatkuen sitä edelleen. Nykyinen johtokunta on kokoonpanoltaan seuraava puh.joh. Risto Järvinen, varapuh.joh. Hannu Jaarinen ja sihteerinä Matti Mäkinen sekä jäseninä Voitto Lehtinen, Esko Luukkonen ja Mikko Mansikkaniemi.

Metsästysyhdistys Tarvaksen 50-vuotisen toiminnan ajalta pitkäaikaisesti toiminnassa mukana olleista henkilöistä voidaan Paavo Maunulan ohella mainita: Arvid Lentonen, joka toimi 42 v. varapuheenjohtajana, Jussi Virola, Vihtori Rasila, Erkki Koskinen, Niilo Mäkinen, Arvo Metsola, Voitto Aaltonen ja Vihtori Leimäki Tarvasjoelta sekä Kustaa Värri ja Väinö Numminen Karinalaista.

Kunniajäseniksi nimettiin v. 1973 Arvid Lentonen ja Vihtori Leimäki.

Yhdistys on jäsenenä Marttilan Seudun Riistanhoitoyhdistyksessä.

Nimenmuutoksia on tapahtunut kaksi kertaa v. 1934 nimeksi muutettiin METSÄSTYS- JA RIISTANHOITUYHDISTYS TARVAS, v. 1964 nimeksi tuli nykyinen METSÄSTYSYHDISTYS TARVAS R.Y.

TALOUS

Taloudenhoito on perustunut pääosalta jäseniltä perittäviin liittymismaksuihin ja vuosittain kannettaviin jäsenmaksuihin. Ensimmäisiltä jäseniltä perittiin sisäänkirjoitusmaksua Smk 25,- ja vuosimaksua samoin 25,-. Maansa Tarvakselle vuokranneet jäsenet olivat vapaita maksuista.

Nykyisin peritään uusilta jäseniltä liittymismaksua 40,- markkaa ja jäsenmaksua 40,- markkaa vuodessa.

Viime vuosina on tuloa syntynyt jonkin verran metsästysvieraista, joilta peritään 15 mk päivältä. Lisäksi ampumarata on käyttömaksuina tuonut kaivattua lisätuloa.

Kunnalta on useaan kertaan anottu avustusta kertyvästä koiraverosta riistanhoitotyöhön. Ensi kerran anottiin jo vuonna 1933, mutta aina on tullut kielteinen päätös. Muutama vuosi sitten Tarvaksen jäsenet olivat toivorikkaita, että nyt varmaan saadaan, mutta pahaksi onneksi rauhoitusaikana juoksi irrallinen koira maantietä pitkin. Tämän nähtyään eräs metsästysyhdistyksen jäsen totesi alituneena, että taas jäätiin ilman avustusta.

Riistan ruokintaan on kunnalta saatu viime vuosina 300,- markkaa.

Suurimmat menot ovat aiheutuneet metsästysmaiden vuokrasta, riistanhoitotyöstä ja erilaisista hallintomenoista. Tällä vuosikymmenellä ampumaradan rakentaminen on rasittanut taloutta.

Ensimmäisessä vuosikokouksessa v. 1929 todettiin, että tiliä ei ole pidetty, mutta velkaa on kertynyt Smk 760,-. Vuosien kuluessa velat on maksettu ja tällä hetkellä taloudellista tilaa voidaan pitää tyydyttävänä.

METSÄSTYSALUE

Alkuvaiheessa metsästysmaita oli vuokrattuna kolmen kunnan alueella Tarvasjoella, Karinaisissa ja Paimion alueelta Aron tilojen maat. Vuokrasopimukset on tehty maanomistajien kanssa kirjallisina ja pääasiassa 10 v. kerrallaan. Karinaisissa oli lisäksi Kiukaisten ja Kyrön kylissä suullisiin sopimuksiin perustuvia hirvenmetsästysalueita 1930-40 luvuilla. Näistä suullisiin sopimuksiin perustuvista metsästysalueista luovuttiin Karinaisten Kyttien hyväksi 1950-luvun alussa.

Tarvaksen kirjallisten vuokrasopimusten päättyessä Karinaisissa v. 1969 perustivat metsästäjät toisen metsästysseuran Karinaisiin, nimeksi tuli Karinaisten Främiehe. Tämän jälkeen metsästysalueena on ollut Tarvasjoen kunnan alue, muutamia vuokrasopimuksia on vielä lietolaisilla Hungerlan ja Satopään kylissä.

Tällä hetkellä on Tarvakselle kirjallisesti vuokrattua metsästysmaata 8632 ha.

JÄSENISTÖ

Ensimmäisessä vuosikokouksessa hyväksyttiin 30 jäsentä. Jäsenmäärä on tästä tasaisesti noussut niin, että viimeksi päättyneenä toimintavuonna oli 99 jäsentä, joista oli 2 kunnia ja 4 vapaajäsentä. Todettakoon, että v. 1935 ei otettu kokouksen päätöksellä jäseniksi kaikkia halukkaita, näin pyrittiin metsästystä rajoittamaan.

Jäseneksi pääsyn edellytyksenä on aina ollut asuminen yhdistyksen toimialueella ja maata omistavilla jäsenillä tulee olla maat vuokrattu Tarvakselle. Jäseneksi on päässyt yhdistyksen alueella maata omistava henkilö, joka asuu muualla, sillä edellytyksellä, että maat on vuokrattu Tarvakselle.

METSÄSTYSKULTTUURI JA METSÄSTÄJIEN MORAALI

Metsästysyhdistyksen perustamisen aikoihin ja vielä sen jälkeenkin oli luvaton metsästys erittäin laajamittaista. Metsästyskurin aikaansäämiseksi tarvittiin pitkäaikaisia ja tehokkaita toimenpiteitä. Luvaton metsästys kiellettiin useaan kertaan sanomalehdissä. Heti ensimmäisenä toimintavuonna valvonnan helpottamiseksi jäsenet velvoitettiin hankkimaan ja lunastamaan metsästysaseisiin numerokilvet.

Metsästyksen valvojiksi valittiin v. 1930 7 henkilöä ja seuraavana vuonna kaikki jäsenet velvoitettiin valvomaan salametsästystä. Edelleen tiukennettiin ja tehostettiin valvontaa niin, että v. 1933 oli nimettyjä riistanvartiijoita Tarvaksen alueella 15 ja todistettavasta salametsästäjän ilmiannosta maksettiin yhdistyksen varoista 200 markan palkkio. Yhdistyksen sääntöjen rikkomisesta erotettiin v. 1935 kolme jäsentä.

Maanomistajille on annettava tunnustus siitä, että ovat osallistuneet metsästyskurssiylläpitoon seuraamalla metsästystä omilla maillaan. Pula-ajan jälkeen maanomistajat metsästäjien ohella olivat huolestuneita riistakannoista suruttoman salametsästyksen takia.

Vähitellen luvaton metsästys saatiin järjestykseen ja metsästäjien moraalit parani. Kuitenkin niinkin myöhään kuin 1950-luvun alussa tapahtui kaksi hirven salakaatoa Tarvaksen vuokraamalla mailla, nämä tapahtuivat naapuriseurojen metsästäjien toimesta. Kumpikin salakaato käsiteltiin aikanaan oikeudessa.

Hirvenmetsästäjille tulivat v. 1956 hirviammuntakokeet pakollisiksi, lisäksi Tarvakselle on omat vahvistetut vaatimukset hirviammunnassa. Nykyisin vain hyvillä ampujilla on mahdollisuus päästä hirvimetsälle mukaan.

Valtion metsästyskortin eli riistanhoitomaksun saannin edellytyksenä on v. 1965 lähtien ollut metsästäjätutkimuksen suorittaminen.

Nämä vaatimukset on metsästäjien keskuudessa täysin hyväksytyt.

Tällä hetkellä voidaan metsästäjien metsästyslakien ja asetusten tuntemusta, aseenkäsittely- ja ampumataitoa pitää hyvänä, varusteet ovat korkealuokkaiset, samoin aseet ja metsästystavat asetettujen normien mukaiset.

METSÄSTYS JA RIISTAKANNAT

Metsästystavoissa ei 50-vuoden aikana ole tapahtunut kovin suuria muutoksia. Aikaisemmin käytössä ollut teerien kuvilta ampuminen on jäänyt pois. Kettua ei myöskään enää pyydystetä lippusilmalla. Oravanmetsästys sen arvokkaan nahkan takia oli suosittua ennen yhdistyksen perustamista ja sen alkuaikoina. Oravakantojen vähyden takia ne päätettiin rauhoittaa v. 1933 kahdeksi vuodeksi.

Kanalinnuista alkuaikoina olivat naaresmetso, pelto- ja metsäpyy usein rauhoitettuja. Näiden rauhoitus on toistunut usein vuosien aikana.

Metsäjäniksiä ja kettuja oli runsaasti alkuaikoina, mutta hirviä vähän.

Todettakoon, että ensimmäinen rusakkojänis tavattiin paikkakunnalla, kallelassa 1930-luvun alkupuolella.

Kolmena ensimmäisenä vuosikymmenenä metsästys suuntautui voimakkaasti pienriistään sekä jäniksiin ja kettuun. Vastaavasti kahden viime vuosikymmenen aikana metsästys on suuntautunut melkein yksinomaan jäniksen ja ketun sekä sorcalintujen metsästykseseen. Tämän muutoksen on aiheuttanut metsäkanalintujen kannan vähyys ja oravan nahka on menettänyt täysin arvonsa.

Kettukannat olivat voimakkaita 1940-50-luvuilla, kannan vähentämiseksi järjestettiin yleisiä kettujahteja.

Hirvenmetsästystä harrastettiin alkuaikoina kulmakunnittain ja kaatoluvat annettiin yksityisten henkilöiden nimissä. Jahtiaika oli kaiken lisäksi lyhyt, kestäen vain 8 päivää. Metsästysyhdistyksen nimissä hirviluvat annettiin ensi kerran v. 1937.

Vuosittain kaatolupamäärä vaihteli 3-5, tilanne säilyi tasaisena aina v. 1976 jolloin kaatoluvat alkoivat voimakkaasti lisääntyä hirvikantojen mukaan. Kaikkiaan on hirvenkaatolupia annettu 41 v. aikana 231, josta päättyvän jahtikauden osuus on 29 eli 12 % koko lupamäärästä 41 v. ajalta.

Joukkoon mahtuu ainakin yksi sellainen metsästyskausi jolloin ei saatu yhtään hirveä. Tarvaksen kuuluisin koira on ollut Koskisen "Ressu" Kallalasta, joka oli erinomainen hirvikoira 1940-50 luvuilla. Ressu matkusti jahtimatkoilla isänsän polkupyörän takatelineellä olevassa pärekorissa. Äkinäisiä pysähdyksiä matkan-
teossa aiheuttivat tienvarren kissat, jotka kaikki oli pakko kiellosta huolimatta käydä haukkumassa ja ajamassa puuhun.

Aikaisemmin hirvimetsällä polkupyörällä kuljettaessa yövyttiin silloin tällöin Karinaisissa Suutarian Saunanperässä ja Tarvasjoella Tyllilän Heinässuolla olleesi Puntarin tuvassa. Eikä ollut kiirettä.

Entinen tavallinen hirvijahti on viime vuosina muuttunut runsaasta kaatomäärästä johtuen paremminkin hirvilahdiksi. Radiopuhelimen käyttö ja nopea siirtyminen autolla paikasta toiseen ovat helpottaneet jahtia. Osanottajamäärä on koko ajan vaihdellut 15-20 osanottajan välillä. Nykyisin saa Tarvaksen hirviporukkaan kuulua kerkeintaan 20 jahtimestä.

Pysyvää valkohäntöpeurakantaa alettiin tavata seuran alueella 1960-luvun lopussa. Peurajahti aloitettiin kuitenkin vasta v. 1975, jolloin anottiin 4 kaatolupaa.

Viiden vuoden aikana on anottu 56 peuran kaatolupa, josta tämän vuoden osuus on 22. Peura ei ole läheskään niin suosittu metsästyskohde kuin hirvi. On pelättävissä, että siitä tulee lähivuosina paha riesa maanviljelykselle, jos kanta edelleen lisääntyy samaa vauhtia.

KILPAILUTOIMINTA

Ensimmäiset jäsentenväliset ammunnat pidettiin Tarvasjoen suojeluskunnan radalla elokuulla v. 1933. Haulikkoammunnassa yritettiin osua 40 m:n matkalta alamäkeen vaijeria pitkin viiletettävään jäniksenkuvaan, tuloksista päätellen osumatarkkuus oli hyvä. Pienoiskiväärillä ammuttiin tavalliseen numerotauluun.

Hirvikivääriammunta aloitettiin samalla radalla v. 1935 ampumalla liikkuvaan hirvenkuvaan, joka liikkui miesvoimin vetämällä.

Suojeluskunnan ampumarata palveli pitkään kilpailupaikkana, myöhemmin käytiin Marttilan radalla ampumassa.

Tietoa ja taitoa vaatineet riistapolkuammunnat aloitettiin 1950-luvun lopulla. Oman ampumaradan rakentamiseen suunnitelmat alkoivat kypsyä 1960-luvun loppupuolella. Tarvasjoen välittömästä läheisyydestä vuokrattiin Väinö Laaksoselta tarkoitukseen sopiva maa-alue ja lääninhallituksen lupapäätöksen jälkeen rakentaminen aloitettiin v. 1970 talkootyönä. Kolmen vuoden aherruksen jälkeen rata oli v. 1973 valmis käyttöön.

Radalla on kesäaikana pidetty hirvi- ja savikiekkoammuntoja sekä talvisin se on palvellut ampumahiihdossa.

Ampumajaostoa ovat vetäneet Veikko Rekola v. 1966-77 ja Seppo Tetri v. 1978 lähti

RIISTANHOITO

Riistanhoito on koko ajan ollut voimaperäistä. Petolinnuista kannahaukka on vuodesta 1933 lähtien ollut lainsuojaton, sillä silloin aloitettiin tapporahan maksaminen yhdistyksen varoista. ~~_____~~

Talviaikana kanahaukat ovat runsaasti veroittaneet seuran alueella olevaa fasaanikantaa. Voidaan todeta yhtenä vuonna 1933, jopa "huuhkaimesta" (huuhkaja) maksetun tapporahaa. Tätäkin lintua tavataan jälleen pitkän tauon jälkeen paikkakunnalla.

Runsasta talvivariskantaa on varsinkin alkuaikoina pyritty vähentämään.

Koirat päätettiin ensi kerran v. 1938 pitää kiinni kesäaikana.

Riistanhoidon valvoja palkattiin v. 1945 naapuriseurojen kanssa.

Varsinkin 1950-luku oli tehokasta riistanhoidon aikaa. Järjestettiin riistanhoidon kursseja ja varsinaisen peruskurssin suoritti 11 henkilöä. Kirkonkylän maille perustettiin riistanrauhetusalue, jota myöhemmin laajennettiin. Ketunpesät päätettiin rauhoittaa posimäaikana. Toinen riistanrauhetusalue perustettiin v. 65 kolmeksi vuodeksi Suurilan-Kallalan alueelle, alue liittyi vastaavaan Marttilan puolella. Tarvasjoen fasaanikannan alkuunpanijoina toimivat riistapäällikkö Vilho Riihimäki ja Sulo Heino. Heinoon navettaan tuotiin 1960-luvun alussa Evon riista-asemalta 5 fasaanikanaa ja 2 kukkoa. Heinoon Sulon hoidossa kanat munivat, hautoivat ja kasvativat poikasia, jotka varttuneina päästettiin luontoon lisääntymään. Kahden vuoden kuluttua myös emot päästettiin vapaaksi.

Kanta on ilahduttavasti lisääntynyt vuosien kuluessa. Tämä on edellyttänyt talviaikana tehokasta ruokintaa, johon ovat osallistuneet lukuisat henkilöt.

Maanviljelijät ovat ruokkineet omalla viljalla ja Tarvas on ostanut sekä jakanut viljaa ruokintaan.

Peurojen talviruokinta aloitettiin v. 66 rakentamalla ruokintakatoksia.

Hirvien ja peurojen ruokintaan on perustettu riistapeltoja. Teerille on rakennettu ruokinta-automaatteja. Viime vuosina on ollut kerppujentekotalkoita ja nostettu sokerijuurikasta peurojen ruokintaan. Hirville ja peuroille on maastoon asetettu melukiviä.

Villiminkkikanta alkoi lisääntyä voimakkaasti 1960-luvulla, tämä aiheutti sen, että sorsakanta alkoi vähentyä uhkeavasti. Villiminkkejä alettiin pyydystää loukuilla jokivarsista ja jälleen ovat sorsakannat lisääntyneet.

Tuure Sipilä on toiminut v. 1973 lähtien riistanhoitajana, hänen tehtävänä on ollut valvoa ja kehittää riistanhoittoa. Viime aikoina on riistanhoito ollutkin erittäin monipuolista.

Osa riistesta on selvästi vaihtanut elinympäristöään. Teeriä tapaa lähes yksinomaan pelloilla ja reunametsissä. Hirvistä on suurin osa ns. peltohirviä ja peurat asustavat yksinomaan pellonvarsimetsiköissä varsinkin kesäaikana.

Ihmisten elintason mukana on em. riistaeläintenkin elintaso noussut.

Viime vuosina on kanalintukannat pikku hiljaa elpyneet, syksyisin lentelee melko suuria teeriparvia ja metsässä tapaa lähes päivittäin välillä jo harvinaiseksi käyneitä metsoja. Metsäpyynn vihellys kaikuu usein korpinoitkoissa. Metsäjänie

ja rusakkokanta on voimakas sekä kettukanta sopivan suuruinen.

Toivottavasti riittävällä verotuksella saadaan ylisuuri hirvikanta ja lisääntyvät peurat pidettyä kurissa.

Metsästyksen ja riistenhoidon harrastajat voivat katsoa luottavaisin mielin seuraavalle vuosikymmenelle.

"MUISTA LUONTOA NIIN LUONTOKIN MUISTAA SINUA"

Metsästysyhdistys Tarveksen jäsenkunta haluaa osoittaa kiitoksensa maanomistajille kitkattomasta yhteistoiminnasta, kaikki on mennyt mukavasti. Toivomme, että hyvä kanssakäyminen jatkuu myöskin tulevaisuudessa.

Tarvasjoki, marraskuun 27 päivänä 1979

Urpo Numminen